

REGERINGSRÄTTENS BESLUT

Mål nr
7279-06

meddelat i Stockholm den 20 augusti 2008

KLAGANDE

AA

MOTPART

Leg. läk. BB

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrättens i Stockholm beslut den 15 november 2006 i mål nr 6586-06

SAKEN

Disciplinpåföljd enligt lagen om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

BAKGRUND

AA har anmält legitimerade läkaren BB med anledning av att denna utan AAs medgivande lämnat ut kopia av hennes journal på gastroenterologiska kliniken vid Universitetssjukhuset i Lund till Vårdcentralen i Höör.

Dok.Id 56742

Postadress

Box 2293

103 17 Stockholm

Besöksadress

Birger Jarls torg 5

Expeditionstid

09:00-12:00

13:00-15:00

Telefon

08-561 676 00

Telefax

08-561 678 20

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) beslutade den 28 juni 2006 att lämna anmälan utan åtgärd. HSAN fann att BBs hantering av journalen hade inneburit ett brott mot bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100) och därmed måste medföra kritik men att den ej var ansvarsgrundande. AA överklagade beslutet hos Länsrätten i Stockholms län som i dom den 10 oktober 2006 avslog överklagandet (mål nr 17346-06). Sedan AA fullföljt sin talan hos Kammarrätten i Stockholm beslutade kammarrätten den 15 november 2006 att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN M.M.

AA överklagar kammarrättens beslut och yrkar att BB ska åläggas disciplinpåföljd, att hennes journal på Vårdcentralen i Höör ska förstöras samt att BB ska utge skadestånd till henne. Hon anför bl.a. följande. Hon skulle endast till vårdcentralen för att lämna glukosprov. BB sände då över hela hennes journal, vilket är ett allvarligt brott mot tystnadsplikten. Hon hade inte gett sitt medgivande till detta. Både hon själv och hennes familj har blivit lidande.

BB anför bl.a. följande. Hon medger att hon skickat kopia på sin mottagningsanteckning utan att fråga AA om hon samtyckte. Hon utgick ifrån att AA var känd på vårdcentralen och handlade snabbt då hon ville att AA snarast skulle få hjälp. Det är allvarligt att bryta mot tystnadsplikten. Hon kan bara djupt beklaga den skada som hon tydligen orsakat. Hon vill dock ifrågasätta om hennes handlande haft direkt betydelse för säkerheten i vården och om inte målet i sak borde prövas av kammarrätten.

Socialstyrelsen anför i av Regeringsrätten inhämtat yttrande bl.a. följande. Möjligheten att påföra disciplinpåföljd enligt 5 kap. 3 § lagen (1998:531) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område (YHSL) för brott mot bestämmelserna om sekretess och tystnadsplikt grundar sig på uppfattningen att patienten måste kunna känna förtroende för hälso- och sjukvårdspersonalen så att han eller hon vågar lämna alla relevanta uppgifter om sitt hälsotillstånd utan risk för att uppgifterna kan bli åtkomliga för obehöriga. Om detta förtroende sviktar kan risker för patientsäkerheten uppstå. Kravet för att kunna påföra disciplinpåföljd är i denna situation att ett oaktsamt (ej uppsåtligt) brott mot bestämmelserna om sekretess haft en ”direkt betydelse för säkerheten i vården”. Uttrycket kan upplevas som något snävare än uttrycket ”av betydelse för patientsäkerheten” i 5 kap. 2 § YHSL. Av författningskommentarerna till dessa

paragrafer (prop. 1997/98:108 s. 161 samt prop. 1993/94:149 s. 122) framgår inte klart om någon skillnad verkligen är avsedd. Den tolkning man skulle kunna göra är att möjligheten att pröva en disciplinfråga enligt 5 kap. 2 § är vidare än möjligheten att påföra disciplinpåföljd enligt 5 kap. 3 §. Enligt 2 kap. 8 § gäller bestämmelserna i sekretesslagen inom den offentliga hälso- och sjukvården. Frågan om något brott mot bestämmelserna om sekretess verkligen har skett ska alltså i detta fall bedömas utifrån reglerna i sekretesslagen. Det gäller särskilt bedömningen av omfattningen av begreppet särskilda verksamhetsgrenar i hälso- och sjukvården, möjligheterna att lämna uppgifter över en verksamhetsgräns om de behövs i rent vårdsyfte, rimligheten i att göra en menbedömning om sekretess ändå skulle anses föreligga samt vidare frågan om patienten oavsett dessa förhållanden borde ha tillfrågats om det tilltänkta utlämnandet av journalhandlingen.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska kammarrätten meddela prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (punkt 1), om anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten har kommit (punkt 2) eller om det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (punkt 3).

Av 5 kap. 2 § YHSL framgår att bestämmelserna om disciplinpåföljd i 3-5 §§ gäller sådan yrkesutövning inom hälso- och sjukvården som har betydelse för patientsäkerheten.

Enligt 5 kap. 3 § YHSL får disciplinpåföljd åläggas den som tillhör hälso- och sjukvårdspersonalen och som uppsåtligen eller av oaktsamhet inte fullgör en sådan skyldighet enligt 2 kap. 1, 2, 2a, 4, 6, 8 eller 9 § eller någon annan föreskrift som är av direkt betydelse för säkerheten i vården.

I 2 kap. 8 § YHSL stadgas att den som tillhör eller har tillhört hälso- och sjukvårdspersonalen inom den enskilda hälso- och sjukvården inte obehörigen får röja vad han eller hon i sin verksamhet har fått veta om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden. Av tredje stycket samma paragraf framgår att bestämmelserna i sekretesslagen gäller för det allmännas verksamhet.

Regeringsrätten gör följande bedömning.

BB har utan AAs medgivande överlämnat kopia av dennas journal till Vårdcentralen i Höör. Förutsatt att hennes handlande innebär ett brott mot relevanta sekretessbestämmelser uppkommer frågan om hon kan åläggas disciplinpåföljd för det.

HSAN anför i sitt beslut att BBs handlande i och för sig förtjänar kritik men att det inte är ansvarsgrundande, medan länsrätten konstaterar att det inte framkommit någon omständighet som utgör grund för att med stöd av YHSL meddela henne disciplinpåföljd. Hur HSAN och länsrätten har resonerat sig fram till dessa slutsatser går inte att utläsa av deras avgöranden.

Av 5 kap. 3 § YHSL framgår inte om varje underlåtenhet att fullgöra någon sådan skyldighet som beskrivs i de särskilt uppräknade paragraferna i lagen kan föranleda disciplinpåföljd eller om en sådan påföljd förutsätter att handlandet haft direkt betydelse för säkerheten i vården. Frågan har inte heller belysts i praxis. Den inledande bestämmelsen i 2 § tyder på att sistnämnda tolkning är den korrekta. Samtidigt ger formuleringen av 3 § närmast intryck av att förstnämnda tolkning är den riktiga och att de skyldigheter som framgår av de uppräknade paragraferna presumeras vara av direkt betydelse för säkerheten i vården.

Mot bakgrund av den oklarhet som råder beträffande tolkningen av 5 kap. 3 § YHSL får det anses vara av vikt för ledning av rättstillämpningen att frågan prövas av högre rätt. Vidare borde de grumlige skäl som HSAN och länsrätten gett för sina avgöranden ha medfört att det för kammarrätten framstått som osäkert om länsrättens dom var korrekt. Kammarrätten borde därför ha meddelat prövningstillstånd.

AA har i Regeringsrätten framställt yrkanden avseende förstörande av journal och skadestånd. Det bör ankomma på kammarrätten att ta ställning till dessa yrkanden.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hennes överklagande av Länsrättens i Stockholms län dom den 10 oktober 2006 i mål nr 17346-06. Handlingarna överlämnas till kammarrätten för fortsatt handläggning.

Sten Heckscher

Susanne Billum

Annika Brickman

Margit Knutsson

Ingela Hofvander
Föredragande regerings-
rättssekreterareAvd I
Föredraget 2008-07-23